15 ta' Jannar, 1955

Imħallef:

Onor. Dr. A. Magri, B.Litt., LL.D.

Edwin Bartolo et. *versus* Giovanni Bondin

Avukat — Mandat — Transazzjoni — Spejjeż Ġudizzjarji — Art. 1969 tal-Kap. 23

Hu veru li l-avukat huwa l-mandatarju tal-parti li jidher għaliha fil-kawża; imma hu veru wkoll li l-avukat ma jistax jittransiġi l-kawża mingħajr ma jkollu l-mandat, mhux biss espress, imma wkoll

speċjali, tal-parti. U għalhekk il-parti mhix vinkolata minn ftehim talvolta magħmul mid-difensur tagħha li ma kellux dak il-mandat speċjali.

Lanqas ma tiswa l-allegazzjoni li dak il-ftehim ma kienx transazzjoni, imma sempliċement intiża ta' transazzjoni; għaliex, ladarba l-avukat ma kellux il-fakoltà li jittransiġi l-kawża, anki għal dik is-sempliċi intiża l-aġir tiegħu ma jivvinkolax lill-parti mingħajr il-kunsens tagħha.

Għaldaqstant, il-konvenut ma jistax jippretendi li ma għandux iħallas l-ispejjeż tal-kawża billi jallega illi bejn il-konsulenti legali taż-żewġ naħiet kien sar ftehim fis-sens li ma kellhiex tiġi preżentata ċ-ċitazzjoni qabel ma tkun ġiet verifikata l-kwistjoni u jkunu ġew diskussi l-pretensjonijiet reċiproċi tal-partijiet, jekk dak l-allegat ftehim sar mill-konsulent legali ta' l-attur mingħajr il-kunsens espress u speċjali ta' l-istess attur.

Il-Qorti; — Rat iċ-ċitazzjoni li biha l-atturi, wara li jinħataw id-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti kollha meħtieġa, talbu li l-konvenut ikun kundannat iħallas lill-atturi s-somma ta' £27.10.0, import ta' sentejn u nofs kera tal-fond numru 1 Mqabba Road, Żurrieq, skadut fl-10 ta' Mejju, 1952; għall-ewwel sentejn kalkulat fuq il-bażi ta' £10 fis-sena, u għall-aħħar [illegible] fuq il-kera ta' £15 fis-sena kif awmentata mill-Board li jirregola l-Kera. Bl-ispejjeż, kompriżi dawk ta' l-ittra uffiċjali tas-7 ta' Mejju, 1952, kontra l-konvenut;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut, li biha ssottometta illi l-atturi mhumiex l-uniċi proprjetarji tal-fond in kwistjoni, u għalhekk kien hemm lok għall-liberazzjoni "ab observantia"; u illi l-kawża hija vessatorja, għax proposta wara ftehim bejn il-konsulenti tal-partijiet li jivverifikaw sewwa l-ispettanza tal-fond qabel ma jgħaddu għal biex jiddiskutu dwar il-pretensjonijiet reċiproċi tal-kontendenti;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi ma jidherx li hemm kuntrast bejn il-partijiet illi l-atturi għandhom jieħdu s-somma ta' £27.10.0 reklamata biċ-ċitazzjoni. Il-kontestazzjoni tirrigwarda, però, l-ispejjeż ta' din il-kawża, peress li, kif jippretendi l-konvenut, l-atturi

ma kienx imisshom jipprezentawha qabel ma tkun veri-kata l-ispettanza tal-fond, u mbagħad jiddiskutu l-pretensjonijiet reċiproċi;

Illi fuq dina l-kontestazzjoni xehdu ż-żewġ difensuri, u taw versjoni differenti;

Iżda anki jekk wieħed jieħu, "ex hypothesi", il-versjoni mogħtija mid-difensur tal-konvenut, il-konklużjoni tkun dejjem li l-atturi ma kienux qatt ġuridikament vinkolati mill-ftehim talvolta magħmul mid-difensur tagħhom. Difatti, il-konvenut jirrikonoxxi li s-suppost ftehim kien jammonta għall-intiża ta' transazzjoni (fol. 13); u jekk huwa veru, kif inhu veru, li l-avukat huwa l-mandatarju tal-parti li jidher għaliha, huwa veru wkoll li huwa ma jistax jittransiġi mingħajr ma jkollu mandat, mhux biss espress, iżda anki speċjali (art. 1969 Kod. Ċiv. kif interpretat minn dina l-Qorti b'sentenza riportata fil-Kollez. XXXIV-II-638). Xejn ma jiswa li, kif jgħid il-konvenut, il-ftehim ma kienx transazzjoni, imma sempliċi ntiża ta' transazzjoni; għaliex, ladarba l-avukat ta' l-atturi ma jidherx li kellu l-fakoltà jittransiġi, anki għal dina s-sempliċi ntiża l-aġir tiegħu ma kienx jivvinkolahom mingħajr il-kunsens tagħhom; u ta' dan il-kunsens ma saret ebda prova mill-konvenut; anzi jirriżulta l-kuntrarju (fol. 17);

Omissis;

Għal dawn il-motivi:

Tilqa' t-talba, bl-[illegible]; b'riżerva ta' kwalunkwe kreditu li għandu l-konven[illegible] kond in-nota fol. 10.